

Силабус курсу:

МЕДИКО-СОЦІАЛЬНІ ОСНОВИ ЗДОРОВ'Я

Ступінь вищої освіти:	Бакалавр
Спеціальність:	231 «Соціальна робота»
Рік підготовки:	2
Семестр викладання:	осінній
Кількість кредитів ЄКТС:	5.0
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	залік

Автор курсу та лектор:

ст. викладач Горобець Аліса Ігорівна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, Ім.'я та по-батькові

Старший викладач кафедри ППСР

посада

Gorobec_ai@snu.edu.ua

електронна адреса

+38-095-69-17-822

телефон

Viber за номером
телефону

месенджер

325ГК аудиторія кафедри
ППСР

консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Метою лекційних занять за дисципліною є ознайомлення студентів із сучасними теоретичними положеннями та практичними програмами в галузі валеології, соціальної медицини та гігієни, соціально-гігієнічними проблемами порушень здоров'я, системою управління охорони здоров'я, основними напрямками організації медичної допомоги населенню тощо.

Метою самостійної роботи за дисципліною студенти набувають уміння та навички: використовують різні спеціальні технічні засоби, які допомагають людям з певними проблемами та вадами в їх пізнавальній діяльності та встановленні контакту з оточуючим світом; визначають ефективні шляхи та засоби профілактики вад; виявляють особливості та шляхи покращення життя та діяльності людей з вадами в соціальному оточенні (сім'ї, трудових та навчальних колективах).

Результати навчання:

Знання: формування уявлень про місце біологічних, психологічних і медико-соціальних наук в структурі загальних знань про людину; формування основних понять та категорій соціальної медицини й медико-соціальних основ здоров'я; зміцнення і розвиток уявлень про здоров'я людини, його види; формування уявлень про здоров'я як результат соціальної адаптації людини, здоровий спосіб життя, шляхи і засоби підтримки і зміцнення високої працездатності людини; засвоєння матеріалу про хворобу, хворобливі стани, причини їх виникнення, основні механізми розвитку, прояви і можливі наслідки захворювань; вивчення основних напрямків лікування захворювань, надання першої медичної допомоги в екстрених ситуаціях; засвоєння проявів

соціальних небезпек і шляхів їх подолання в сучасному суспільстві.

Вміння: використовують різні спеціальні технічні засоби, які допомагають людям з певними проблемами та вадами в їх пізнавальній діяльності та встановленні контакту з оточуючим світом; визначають ефективні шляхи та засоби профілактики вад; виявляють особливості та шляхи покращення життя та діяльності людей з вадами в соціальному оточенні (сім'ї, трудових та навчальних колективах).

Передумови до початку вивчення: Базові знання в галузі валеології, соціальної медицини та гігієни, соціально-гігієнічними Проблемами порушень здоров'я, системою управління охороною здоров'я, основними напрямками організації медичної допомоги населенню.

Мета курсу (набуті компетентності)

Мета викладання дисципліни полягає у оволодінні знаннями та вміннями щодо застосування закономірностей наукового пізнання, принципів і методів наукового пошуку для визначення структури дослідницької роботи, характеру її здійснення, для розробки необхідного інструментарію і форм подання результатів наукового дослідження.

Вивчення даного навчального курсу призначене для формування, удосконалення та розвитку у здобувача вищої освіти наступних компетентностей:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально, відповідально та свідомо.

ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК07. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

Що забезпечується досягненням наступних програмних результатів навчання:

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПР18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я(власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1	Предмет, завдання курсу. Основні поняття та категорії соціальної медицини й медико-соціальних основ здоров'я.	2/2	Визначення поняття здоров'я та його складових. Поняття фізичного здоров'я. Особливості хімічного складу людського організму та його роль в забезпеченні життєдіяльності організму. Будова та регуляційні системи організму: нервово – гуморальний механізм регуляції. Група факторів що визначають здоров'я нації. Внутрішнє середовище організму та обмін речовин з зовнішнім середовищем. Гомеостаз та його значення.	Тести. Індивідуальні завдання.
2	Соціальні проблеми здоров'я в	2/2	Проблеми здоров'я в Загальній декларації прав людини: право на життя, захист родини, право на соціальне забезпечення,	Практичні вправи. Тести. Індивідуальні

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
	загальній декларації прав людини.		право на відпочинок, право на працю, право на життєвий рівень, право на однаковий соціальний захист дітей, які народилися в шлюбі й поза ним. Здоров'я й обов'язки людини перед суспільством. Взаємозв'язок положень Декларації з визначенням здоров'я ВООЗ.	завдання.
3	Соціальна медицина й соціальна гігієна в ХХ ст.	2/2	Поняття про соціальну гігієну. Н.А. Семашко, його погляди на здоров'я та внесок у розвиток соціальної гігієни і радянської охорони здоров'я. Перші інститути соціальної медицини в Західній Європі та США, причини, що зумовили їх створення і призначення.	Тести. Індивідуальні завдання.
4	Соціальна медицина та проблема соціального захисту людини з вадами здоров'я. Особливості соціальної підтримки дітей та молоді з обмеженими функціональними можливостями.	2/2	Мотивації до збереження здоров'я, до здорового способу життя. Взаємозв'язок біологічних, фізичних і соціальних факторів, їх вплив на людину. Соціальні детермінанти здоров'я. Принципи захисту людей з вадами здоров'я.	Тести. Індивідуальні завдання.
5	Цивілізація, екологія й здоров'я — медико-соціальні наслідки й запобігання.	2/2	Людина й природа. Екологічні фактори, що впливають на здоров'я. Медико-соціальні та психологічні наслідки аварії на ЧАЕС. Поняття СНІДу. Імунодефіцит. Частота, медико-соціальні наслідки, причини поширення. Профілактика.	Тести. Індивідуальні завдання.
6	Психічне здоров'я населення. Вчення про стрес. Стрес як головний соціальний чинник захворювань в ХХІ столітті.	2/2	Частота психічних проблем у суспільстві. Фізичне й психічне здоров'я. Депресії. Самогубства. Рекомендації ВООЗ щодо критичного рівня самогубств. Охороноздоровчі і соціальні проблеми психічного здоров'я. Стрес. Механізми формування стресу. Дистрес. Роль стресу у формуванні факторів ризику.	Тести. Індивідуальні завдання.
7	Професія, праця та здоров'я	2/2	Праця та здоров'я в онто- і філогенезі. Адаптаційний синдром. Працездатність — загальна, професійна, обмежена. Професійні захворювання (класифікація). Принципи соціального захисту при професійних захворюваннях. Здоров'я на виробництві.	Тести. Індивідуальні завдання.

Рекомендована література

Основна література:

1. Апанасенко Г. Л. Санологія (медичні аспекти валеології) / Г. Л. Апанасенко, Л. А. Попова, А. В. Магльований. – Львів : Кварт, 2011.
2. Атаман О.В. Патологічна фізіологія в запитаннях і відповідях. Навчальний посібник. – Вінниця: Нова книга, 2007.
3. Бойченко Т. Є. Здоров'язберігаюча компетентність як ключова в освіті України / Т. Є. Бойченко // Основи здоров'я і фізична культура. – 2008. – № 11–12. – С. 6–7.
4. Генетика людини: Навчально-методичне видання. Опорний конспект лекцій / Т. Я. Шевчук, О. Р. Дмитроца, С. Є. Швайко, Н. М. Руднік. – Луцьк : «Вежа» видавництво Волинського нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2009.
5. Кокун О. М. Психофізіологія / Навч. посіб. — К.: Центр навчальної літератури, 2006.
6. Костенко І.Ф. Обстеження та оцінювання стану здоров'я людини: підручник / І.Ф.Костенко. – К. : Медицина, 2014. – 278с. : 2. Обстеження та визначення стану здоров'я: Підручник / Т.О. Антропова, А.А. Писарєва, О.І. Колісниченко. – К.: Медицина, 2006.
7. Медико-біологічні основи валеології: Навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. /За ред. П.Д. Плахтія. – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський ДПУ, 2000. – 408 с.
8. Мойсак О.Д. Основи медичних знань та охорони здоров'я. Навчальний посібник 5 – те видання, доповнене К.: Арістей. – 2008.
9. Пішак В.П., Мещишен І.Ф., Пішак О.В., Мислицький В.Ф. Основи медичної генетики.: – Чернівці: Мед. академія
10. Терлецька Л. Основи психодіагностики /Л. Терлецька. – К.: “ГЛАВ-НИК”, 2006.
11. Апанасенко Г. Л. Индивидуальное здоровье: теория и практика / Г. Л. Апанасенко, Л. А. Попова. – К. : Медкнига, 2011.
12. Бабюк Т.Й. Теоретичні аспекти проблеми здоров'я та виховання здорового способу життя особистості / Т.Й. Бабюк // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. праць. – К. : Інститут проблем виховання АПН України, 2005. – Вип. 8. – Книга 2.
13. Валецька Р.О. Основи медичних знань.: – Луцьк: Волинська книга. 2007 7. Громадське здоров'я : підручник для студентів вищих мед. навч. закладів / В.Ф. Москаленко, О.П. Гульчій, Т.С. Грузева [та ін.]. – Вид. 3. – Вінниця : Нова Книга, 2013.

Інформаційні ресурси.

1. Система дистанційного навчання СНУ ім. В. Даля –
<http://moodle.snu.edu.ua/>

2. Сайт №2 системи дистанційного навчання СНУ ім. В. Даля – <http://moodlesti.snu.edu.ua/>

3. Бабюк Т.Й. Теоретичні аспекти проблеми здоров'я та виховання здорового способу життя особистості / Т.Й. Бабюк // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. праць. – К. : Інститут проблем виховання АПН України, 2005. – Вип. 8. – Книга 2.

4. Валецька Р.О. Основи медичних знань.: – Луцьк: Волинська книга. 2007

5. Громадське здоров'я : підручник для студентів вищих мед. навч. закладів / В.Ф. Москаленко, О.П. Гульчій, Т.С. Грузева [та ін.]. – Вид. 3. – Вінниця : Нова Книга, 2013.

Методичне забезпечення

1. Тимчик О. В., Маруненко І. М. Медико-соціальні основи здоров'я: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ: Київськ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. 317 с.

2. Медико-біологічні основи валеології: Навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. /За ред. П.Д. Плахтія. – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський ДПУ, 2000. – 408 с.

3. Костенко І.Ф. Обстеження та оцінювання стану здоров'я людини: підручник / І.Ф.Костенко. – К. : Медицина, 2014. – 278с. : 2. Обстеження та визначення стану здоров'я: Підручник / Т.О. Антропова, А.А. Писарева, О.І. Колісниченко. – К.: Медицина, 2006.

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Присутність на заняттях та засвоєння лекційного матеріалу за темами	60	20
Присутність на заняттях (у період настановної сесії) та своєчасне виконання самостійних практичних завдань у межах тем	-	30
Індивідуальна робота	20	30
Залік (тест)	20	20
Разом	100	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі	Оцінка	Оцінка за національною шкалою
-------------------	--------	-------------------------------

види навчальної діяльності	ECTS	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Дотримання академічної доброчесності за курсом ґрунтується на внутрішньо-університетській системі запобігання та виявлення академічного плагіату. До основних вимог за курсом віднесено - посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Перевірка текстів на унікальність здійснюється однаково для всіх здобувачів засобами: – за допомогою програмного забезпечення Unicheck і засобів системи MOODLE; за Internet-джерелами – за допомогою програми Antiplagiarism.net.

Завдання і заняття:

Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Здобувачі мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку здобувачі зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультації викладача. Здобувач вищої освіти має право на оскарження результатів оцінювання.

Поведінка в аудиторії:

Курс передбачає індивідуальну та групову роботу. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. На аудиторні заняття слухачі мають з'являтися вчасно відповідно до діючого розкладу занять, яке міститься на сайті університету. Під час занять усі його учасники мають дотримуватися вимог техніки безпеки.